

CSIKI HIRLAP

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

Előfizetési árak:

Egész évre 8 K, fél évre 4 K, negyed évre 2 K. A hirdetések olcsó díj szerint számítjuk. — Egyez szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:

Dr. PÁL GÁBOR

A lapba szánt közlemények

előfizetési díjak, hirdetések és cserepéldányok a lap címére (Csikszereda, Rákóczi-utca) küldendők. Hirdetési díjak előre fizetendők.

—: Megjelenik minden szombaton. —:—

Kéziratokat nem adunk vissza. — Nyitlter sora 20 fillér.

Kossuth Lajos halálának évfordulóján.

Tegnap volt évfordulója annak a napnak, melyen 45 évi hontalanság után megvált a hazáját szenvedő léttől Turinban Kossuth Lajos. Melyeségs gyász, az egész világ kegyelelte vette körül a nemzet nagy halottjának koporsóját. Nem hivatalos pompa, nem tettelő gyász, mely királyoknak jár, hanem milliók áhitata, fájdalma érezte a csapást, mely megtört egy egész országot. Hazája, míg élt, csak szenvedést s halála után egy sirt adott. Idegenben kellett meghalnia, az elhagyatottság érzetében, mert megfogadta, hogy a Habsburgház alattvalója nem lesz soha. Ő, ki csaknem egy évszázadig a nemzet világitó fátyla volt, ki élt, alkotott, szervezett, küzdött, a világot mozgató lángelme törhetetlen erejével, hontalanná vált, mert a magyar törvényhozás elvette állampolgárságát s arra a földre, melyen a szabadság ígét hirdette, mely világraszóló diadalainak színhelye volt, melyen félszázad előtt százazretet mozgatott meg a haza védelmére, s melyért küzdeni meg nem szüint soha — csak koporsóban térhetett vissza!

De azért itt élt szelleme, ragyogott lángelméje s száinkivetése a nemzet jobb jövőjébe vetett hitnek megerősítésére, fokozására szolgált.

A tündöklő fény, a világszerte csodált jellem, a megtestesült akarat, törhetetlen erő a börtönben kezdte meg közpályáját, melybe nemes lelkének izzó hazafisága juttatta.

De mintha lelke megacélosodott volna az elviselt szenvedés után, a bölcsesség ragyogó fényével, a meggyőzős erejével, a nemzet kitar-

tásába vetett bizalommal kezdte meg az elavult intézmények ledöntését, századokat pótló alkotásával és a lángelme tehetségével vezette a nemzetet a közsabadság megvalósítása felé. Békében hozta létre ezt, amit máshol véres belső harcok eredményeztek. Egyenlővé tette a nemzet minden tagját s önkéntes lemondás elérésével szüntette meg a kiváltságokat.

De mikor ármány és árulás e nemzet ellen tört s a Habsburg dinasztia megszüntette a csaknem ezeréves magyar államiságot s ellenünk fellázították a nemzetiségeket, melyek számára is Kossuth szerezte meg az emberi jogokat, akkor a félisten szavára ősi kurucok szelleme kelt ki sírjából, hogy az élöket a szabadság dicső harcára buzdítsa; akkor felharsán szava egy nemzetet hívott életre s ez a századokon át gyengített, leigázott, elnyomott faj kiüzte az egész föld csodájára az akkor még világhatalomnak ismert osztrák hadsereget s szétszórta az ország belsejében gyilkoló nemzetiségeket. S mikor a segítségül hívott önkényuralom tulerejével aztán elfojtotta a kifáradt országot, elhagyta hazáját, hogy küzdjön tovább szakadatlanul. Reményre, küzdelemre családás következett, de ez sem törte meg hanem hazája érdekében csodálatos energiával idegenből barátokat szerzett nekünk.

A szabadság apostolatát tisztelte benne a külföld, hol a magyar ügy érdekében agylált. Az emigratio alatt kifejtett szüntelen munkája hozzá járult annak eléréséhez, hogy a nemzet visszakapta alkotmányát.

A nemzet örök emlékezetű nagyját azonban aggodalom fogta el, mikor látta, hogy az

a nemzedék már a lealkudt jogok megtartására sem volt képes, hanem „örök mű“-nek hirdette a 67-es kiegyezést, mely akkor csak az állami önállóság megcsönkítésével jöhetett létre, de a továbbépítés lehetőségének tudatában fogadtattól el.

A hazáját oly mérhettelen sokat küzdő s azért élő nagy elmét elfogta a kétségbeesés, — melyet a nemzeti gyengeség fokozatos felismerése okozott. A leghazafiasabb fájdalom kinozta mikor tapasztalta, hogy az alkotmányos életet élő állam hatalmát az a kormány nyeri el, mely olcsóbb ajánlattal jelentkezik s az állami önállóság megvalósulása helyett, konfliktus kerülése címén egye visszahuzódik a törvényben biztosított dualizmus megvalósításától is.

A nemzeti jövőndő útjában már ekkor csüggeteg szemekkel a faji erő hanyatlásának jeleit látta, de soha nem gondolt arra, hogy egykor a legnagyobb magyar közjogi méltóság viselője tépissza meg a nemzet legértékesebb jogait, melyeknek kivivásához emberöltőkön át folytatott állandó küzdelem volt szükséges, s hogy a k a d j o n m a g y a r e m b e r, ki lerombolja a közsabadság intézményeinek egész sorozatát, melyeknek megvalósításáért folytatott küzdelemben generatiók pusztultak el s pihennek e földült ország földjében.

Nem sejtette, hogy alkotmányos biztosítékok mellett a nemzet felett egykor diktátor veszi át a hatalmat, a ki az ország néma hallgatása mellett az örült szenvedélyével kacag a romok felett s a nemzet törvényhozásának helyeslése mellett kiáltja szét, hogy ő „nem élt hiába“! Lelkét nem mardosta akkor az a gondolat, hogy az államfenntartó magyarság annyi

A „CSIKI HIRLAP“ TÁRCÁJA.

INDIGENÁK.*)

Irta: Ádám Éva.

Lebben a fátyla régen alvó időknek. Az új kor gyermekének elhidegült lelke visszazáll a kődbe. Emlékezzünk elmult századokra, miknek sírján hervadt moha alszik. Kik voltak azok, kiknek hanvai, amíg élet és melegég volt bennük, történelmi idöket teremtetek észazel, pénzzel, karddal, vérrel, amit az idök lelke vitéz magyaroktól kívánt.

Régi magyarok történeto, visszazáll hozzád a képezet, misztikusán, halkan, álmodozva, borongva. Miért? A te szerelmes leányaid álma fehérebb volt s tisztább? A te idök könye forróbban hullott le a letört reményekre? A régi sírokban mélyebb és szobbo az álom? A régi századok szenvedélye nagyobb? Tisztább-e az orényod, nagyobb-e a bünnöd, én elmult világom, melynek légköre ma küriüllong engom, új kor gyermekét.

És jünni fognak új emberek. Akiknek eszo, lelke, vagyona, knaraktero lassan, ószrevétlenül belenyul a magyarok sorába.

Régi nagymagyarok késői unokái olhagyják az ezeréves földet, mennek messzire; és messzo ilogomból jönnek új lakók. Minthz egy nagy, második népvándorlás ideje volna ez a magyar történelemben! Ki- és bevándorlás, vagyoni bukások és föllendülések, házasságok, új karaktert visznek az ősi faji vonásokba. Ez a második magyar népvándorlás ráltti a maga bélyegét a korra és akik na születtek és akik ezután születtek, új emberek lesznek érzésben.

*) Illusztrás székely irónékre felhívjuk a figyelmet, hátha jömdányában olvasnt is tollból jobbnál-jobb dolgokat — lövárosi lapokban. Szerencséseknék érezzük magunkat, hogy alkalmilag mi is közülüknek egyet-mást A. E. től lekötözöz szives ígérte folyán.

Egy leányágon tovább szállott, történelmileg bíres, már kihalt család késői unokájával beszélék a multról, Losonczy a neve. És mintha egy nagy, szemoru, ősi turáni temetés volna el előttem.

Hol vannak a Zápolyák, Garák, Ujlakiak, Amadók, Hunyadiak, Rákócziak, Báthoryak, Bocskayak, Rhédeyek, Czoborok, Drugohtok, Lorántfyak, Bebokek, Serédyek, Balassák?

Mennyi nagy ősi magyar név! Szomorubb gyász-jelentést alig találhatnánk.

Fejedelmi birtokok, szépséges kuriák, legendás várak, virágos kastélyok, mélytűzi gyöngyök és drága ókszerek gazdát cseréltek.

Mindenesetre az idö mutatja meg, hogy mit vesztettünk a régiekben és mit nyertünk az újakban.

A Pothök helyét a Guttmann bárók, az Illés-házakét, a Thurzókéit idegen neví, olykor érzésben is idegen családok foglalták el. Rozgonyi, Czillei, Kanizsai helyett: itt is, ott is fülnek és nyelvnek idegen nevek!

Sokat temetett már a magyar. Az új kor meghozta a temetésnek egy másik formáját is. Mintha száz és ezer feke koporsó usznék le az Adrián éven. A sírjuk jeletlen. Legionobb számok jelzik az olveszett magyarokat a kivándorlási kimutatásokban, minden vármegyénél.

Vegyünk elő például egy iskolai érteítöt, vagy egy tisztviselői névjegyzéköt, háromnegyedrészen idegen a hangzása!

Vajjon az a sok névmagyarosítás, ami egyuttal kollemes klláló jele a magyar vonatkozásnak, egyuttal azt is jelenti-o, hogy érzésben is magyar kíván lenni az illető, vagy ez csak kényelmes, hazug takaríja az öző érdekének? Sajnos, sok esetben.

De menjünk tovább. A kismemberök apró nevérol térjünk a nagyokra; kiknek neve, rangja, címe, vagyona súlylyal bír a társadalmi életünkben, akár itthon a

háztartásban és társaságban költi el pénzét, akár külföldön veri el azt.

Főuraink között egyformán megtaláljuk a német, francia, olasz, lengyel, spanyol, román, szerb eredetű családokat. A Hohenlohe, Windisch-Graetz, Metternick és Lichtenstein hercegek a magyar főuri világban, a társaságban már nem idegenek, ha a közüdatban valamennyien nem is olvadtak bele a magyarságba, vagy menjünk tovább.

Wenkheim, Stubenberg, Westphalen, Norman-Ehrenfels, Borchold, Shühorn-Buchheim, Edelsheim, Bisingen-Nipponburg, Blakestein, Wimpffen, Lamberg, Welsersheimb, Welkenstein, Waldeck, Pappenheim, Künigsberg stb. grófok; Starenfels, Trantenberg-Waldbott, Schell, Sechendorf, Rotmer, Stummer stb. bárók egykor mind németek voltak s egy rászük ma is az.

Ott van a lengyel Sulkovszky herceg, kinek magyarrá lett kis unokája holteste föltöt annyi hir keringött. Sulkovszky herceg, Zelenzky gróf és Mitrowszky: éppen oly óriási vagyonok urai és éppen olyan oly jól ismerik öket magyar földön, mint a franci D'Harcourt és D'Harcourt grófi családokat. Olasz eredetűök a San Marco és Montenuovo hercegek, valamint a Pallavicini órgrófok, kik a magyar mágánsvilág legelőkelőbbjei, továbbá a Migazzi grótok, kiknek uradalmi szintén hatalmas területekon fekszenek, éppen mint a spanyol eredetű lloyos és Cebrían grófi családok birtokai.

Az idegen fejedelmi családök óriási kiterjedésü uradalmak is annak a bizonyúsága, hogy vonzó eröje van a magyar földnek. Itt van a Coburg herceg, Róbert pármái herceg és Schaumburg-Lippe hercegek. Itt is a művészeteket kudvelő oldenburgi nagyhercegöt is.

Napjainkban is látjuk, hogy mind több idegen gyáros és tőkepénzes jün magyar földet vásárolni. Báró Springer, lovag Wiener welten stb.

(Folyt. köv.)

Szék.

Lapunk mai számához két oldal melléklet van csatolva.

küzdeme után az állam pénzén rontja a közhatalmat a közérkölciséget s hogy ez kiváltságokat osztogat azoknak, kik előbb orozva tépték szét azt az alkotmányt, mely nekik is emberi jogokat adott. Nem sejtette, hogy katonaság hányja szét valamikor azt az országgyűlést, mely féltévedzen át a nemzet védelmezője volt.

Meghalt, mielőtt mindez bekövetkezett volna. Eleget szenvedett ugyanis éretünk. S ha mindezt megérte volna, nagyobb lett volna szenvedése, mint a mennyit 92 év alatt elviseit.

A szent agastyán befejezte földi életét 1894. március 20-án Turinban. Kimúlt, mint egy elszakadt bolygó a világűrben s a gyász, mely egy egész országot borított be, eltemette a jobb jövő reményét is.

A nemzet kegyelete, az egész világ részvéte követte utolsó útjára, de az a diktator, ki ma az országot kormányozza, — elbujt akkor a nemzet halottjának temetése előtt.

HETI KIS TÜKÖR.

A politikai életének olyannak kell lennie, hogy megtérje a nyilvánosságot... mondá a párisi Figaro szerkesztője Calmette, utolsó perceiben, a műtőasztalon.

Hosszant lehetne írni erről, hogy szellemes munkatársunk — rassy szavaival mondjam, kikívánkozik a hírek között. Különösen most, mikor nálunk becsültetendő törvényeket faragnak. E helyt csak szükre szabad mondjuk el, hogy Caillaux József francia pénzügyminiszter felesége 4 revolverlövessel lelötte a Figaro szerkesztőjét az irodájában azért, mert lapjában Caillauxnak egy régebbi levelét tette közzé reprodukcióban.

E levelet a pénzügyminiszter jelenlegi felesége irta még akkor, mikor nem az ő, hanem egy ügyvédnek volt a felesége. Ami pedig e levélben politikailag diffamnáló volt Caillauxra, az kiválglik az ideigatalt kivonathóli:

... nagy sikert arattam, összetörtem az adójavaslatot, de úgy tettem, mintha védelmeztem volna...

A főbbi pedig pereg a maga útján; Calmette meghalt, Caillauxnak előbb felségesen nyugodt volt, a börtönben már kevésbé, a nép, Páris népe tüntet ellene és a pénzügyminiszter ellen, azaz a volt p. ú. miniszter ellen, mert Caillauxnak első dolga volt lemondania. A Figaro pedig bosszút óhajl állani főszerkesztőjén, még pedig azzal, hogy a főbbi még birtokában lévő rózsaszínű leveleknek közlését is kilátásba helyezi tacsminében.

És a lapoknak van mit írni egy darabig. De ismétellen csak a hadlokóli Calmette szava zug fölünkbe: *„A politikai életének olyannak kell lennie hogy megtérje a nyilvánosságot! Ambár mindenkinek így kellene élni tulajdonképpen.*

Az orosz mumus tűnik fel hol itt, hol amott, legyverkezés, próbamozgósítás, nyilatkozat, interjú, melyeket úgy is mint komoly, de még inkább mint érdekes olvasmányt olvastunk az Est hasábjain. Mert nem hihető, hogy az orosz vezető politikusok majd ribázzák titkaikat újságírókra. Külömben ok mindenkit békés szándékurol biztositanak, s lehetőségek, hogy az egész kissé fel van lujva azon célból, hogy simáhhban menjen idehaza a létszámemelés, a rendkívül hadügyi hitel. Hja mindenki gyanus aki él, nemcsak a versben, de a valóságban is!

Az Orsz. Kaszinó döntött a közvéleményt annyit foglalkoztató kérdésben s ez a döntés a civilizációs megvédelmézését jelenti, — de nem egészen. Mert ha a katonák kilépnek onnan, hol szerintük diszqualifikáltyégnak vannak, s mivel a Kaszinó ezeket megtűri, úgy ok ott nem maradnak, akkor az azt is jelenti, hogy a Kaszinó a becsület mértékét nem arról a fokról itéli meg, melyről katonáék nézik, tehát nem méltó arra, hogy tagjai maradjanak. Jó lépjenek ki, de állásfoglalás után furcsán veszi ki magát az a kijelentés, hogy jöhetnek vissza újabb felvételt nélkül, mert nagy örömmel fogadják. Talán jobb lett volna nem hagyni nyitva a kaput, előre bejelentve a látóközöknak, mert a civilizációs álláspont szerint ok nem jártak el helyesen, mikor katonai becsület külön emlegetésével a civilizációs becsülettel szemben külön igényeket támasztottak.

Széljegyzetek.

A revolver, — mint ultima ratio — megint csatlant. Most idegenben, — Franciaországban — hol Caillaux pénzügyminiszter felesége, a férjét támadó „Figaro” szerkesztőjét négy lövéssel elhallgaltatta — örökre. Az a négy revolverlövés most irányozta Európa figyelmet Franciaország és Páris szennyesére s anyagot adott a világ riportereinek — a szemében való turkálásra. Érdekes rendszerbe szedni azokat a gondolatokat, melyek ilyenkor rajzanak a dolgok mélyére látni szerető emberek agyában. — Kezdjük tehát!

1. Az örök harc, a Töke és Munka harca itt is „jelen van”. A „Figaro” támadta a pénzügyminisztert, nem politikai pártállásért, nem egyéni hibáért, nem panamáért, hanem azért, hogy benyújtotta a progresszív adórendszer felállítását célzó törvényjavaslatát. A sok millió „Figaro” nem akarta a mai rendszer változását, a mai rendszerét, melynél az adóterheket a kisemberek, a munkásosztály viseli. — Nem akart progresszív kulcs szerint hozzájárulni az állam háztartásához s mikor legfjeltettebb szervét: a zsebet látta megtámadva, — a cél által szentesített eszközök tórt Caillaux ellen.

2. A leggazdagabb francia lapok egyike, — a „Figaro” úgy, ahogy van, szöröstől-böröstől megvásárolható. Az első hasábóli, a vezércikkóli egészen a kishirdetésig minden négyzetcentiméter eladó rajta. Ez rég közismert dolog, a Lipschernek ismerlették meg velünk, akik csengő Louis d'or-ekért vásárolták tőle azokat a columnákat, melyeken a „magyar Cromwell”-ről volt szó. Magyarul: Állirlapnak, Revolverlapnak, Időszaki Kis Piszkosnak nevezük a pénzért megvásárolható, magánélet piszkait felturo, büzbombákat hajgáló sajtóorganumokat, franciául, ugylátszik: világ-lapnak. Ja, az üzlet — üzlet...

3. Ha valaki a közélet fórumán él, akkor nem kerülheti el, hogy sárral nem dobálják. Kiássák gyerekkori csinytevéseit, halószobák alkóvjainak titkait, rég elfeledett magánleveleit s mindenből feyvert kovacsoknál ellene. A férfi hideg nyugalommal védekezik ilyenkor, a nő azonban, aki bálványképét sárral megdobálva látja: revolvert vesz és gyilkol. — Mire a férfi —

4. „Tönkre tetted az életemet” kiáltással ott-hagyja a nőt. A nőtényt, aki érte őt, aki tönkre tette a saját viruló sejtlemekkel, szerelmekkel, csókkal terhes hátávalú szép életét. — Akik megfog örölni a vizsgálati fogság, a törvényeszi tárgyalás, a börtön. Aki azt áldozta érte fel, ami a legdrágább: saját magát. Aki előli le kellene borulnia és csókokkal elhalmozni a lábát! S akit egy lanyar grimaszszal otthagya, a saját tönkretett karrierjére gondolva. Önzés: férfi a neved!...

5. Summa summarum: a dráma három főszerelője között csak egy áldozat van: az asszony. Pauvre Madame Caillaux!...

Ki akar tiszt lenni? Kérdezték a pléghalléros urak az egyévi önkéntesektől, mivel Észak-felől kelemetlen szelek fújnak és 2500 tisztat volna szüksége a k. u. k. armádiának. Erre a megkérdezett 500 önkéntesből jelentkezett 50. Ird: ötven. Fulcig. Ez nem vicc. Ötvenből: ötven.

A közelmúltban megnehezítették, csaknem lehetlenné tették a tartalékos tisztek activálását. Most kóttéllal fogják őket, de nem mennek. Miért? Az igaz, hogy életpályának nem valami fényes, azazhogy: fényes, de bánatos fényű pálya a katonalistszi. Kishivatalnokai pálya kevés jövedelemmel, de lefokozott kötelezettségekkel. De mégsem itt van a kutya eltemetve!

Mesélhetnek a bölcsék, a bölcselkedők, a teologusok akármít, mégis csak a világon legszebb, legértékesebb valami: az Élet. Az élet, ami csak egyszer van s akkor is olyan rövid ideig tart. Az egész élete, az én életem, a te életed, az ő élete százmillió évig nem volt s egyszer csak kicsirázott, sudába szókkent s el fog mulni s megint nem lesz, százsor-, egyszer, milliószor- millió évig. Ragaszkodik is mindenki az élethez. Az utca nyomorék koldusa, a kórházak műtőasztalon fekvő betege, a szegény, nyomorult rabszolga s a minden oroszok cánya egyaránt. S akkor, amikor, arról van szó, hogy az életet, ezt a mindennél lényegesebb, mindennél szentebb, mindennél nagyobb, mindennél értékesebb valamit kell kockára tenni — hiába kínálják cinjáhiger freiwilliger Johann Szabónak a tiszti kardbójot: köszöni szépen de nem kér belőle. Mert minél kulturalább, minél intelligensebb egy nép, minél több intellektuelle van tagjai között: annál jobban borzad, undorodik s nevezzzük a gyermeket a maga nevé: fél — a háborúnak nevezett középkori tömeggyilkosságóli. Ezért legjobban katoná az élet értékével tisztában nem lévő analfabéta s legrosszabb a „művelt francia” ahol egy háborús szellőfaluatra fizetnével desértálnak katonáék-

tól. Mert szép dolog az „Allous cufauts de la Patrie”, meg a „Mindnyájunknak el kell menni”, de mégis csak legszebb: az Élet!

Da liegt der Hund begraben, meine Herren!...

Biharországban ölték egy darab szalonnáért. Szász Mihálynak hívják a gyilkost, de a név nem lényeges, csak az adatszűrűség kedvéért írtam ide. Szász Mihálynak — és ez a lényeg, családja van és négy nap óta nem ettek semmit. Szász Mihály tehát megölte az utjába eső első embert, aki ellenkezett s megölte volna a római pápát, ha az egy darab szalonnával jött volna oda neki rögtön. Azt is mondta a csendőroknak: „A családom éhezik. Megöltem volna bárkit egy falat kenyérért!”

Evés közben sokan szoktunk újságot olvasni. Amikor ezt a napilírt olvastam „nyajas olvasó” — nem szorult össze a torkod s nem fordult ki a rózsaszínű sonkaszélet a szájadból? Mert az enyémóli kifordult, mikor a Szász Mihály busz históriáját olvastam. Hiszen érzem a társadalmi berendezkedés rettenetes igazságtalanságát éjjel nappal, hiszen együtt dobog a szívem a fázókkal, éhezőkkel, a milliókkal, az én proletár testvéreimmel, de az mégis rettenetes, hogy akkor, amikor én s a többi elégedetlenek felír, tisztá astalnál izletes husokat eszünk — az én Szász Mihály testvérem egy darab szalonnáért agyonveri egy másik testvéremet!

Ilyenkor sülyed el az ember mellől mind az a kultúra, amit százezer évek kialakítottak, ilyenkor érzi magát az ember az őserdőben, ahol az erősebb-éhes doronggal veszi el a gyöngébb-éhestől azt a darab lusit, amivel az életét hosszonyé órára meghosszabbíthatja...

Hiába vonták be lelkünket a kultúra mázával, kítor az emberből az őssálat, — ha éhes!...

—rassy.

Csikvármegye közönségéhez.

A Siculicidiumot, mint ismeretes, a múlt nyár folyamán villámcsapás érte. Felső részén a kőpárkányzat félrebillent s az egész emlékoszlopot — úgy látszik — megrázta, sőt meg is repesztette a kemény elemi erő.

Mindeddig, bár személyesen a vármegye vezetőségénél is közelépest kértem, semmi sem történt az emlékoszlop helyreállítása és biztonsága érdekében. Azt a választ nyertem, hogy Madéfalva közönségének a gondjaira van bízva. De hát, ha ez igaz is, a Siculicidium nem csupán Madéfalva belügye. A turul szárnyai alatt sok székyé vértanu porai pihennek, akik nem madéfalviak voltak. És — ha kötelessége is Madéfalva közönségének, hogy előre látható bajok ellen óvja, védje szent emlékeket, súlyos elemi csapások ellen — milyen az említett is — nincsen módjában a községnek ezt a feladatot teljesítenie.

A folyó évben százötven éves fordulója van a madéfalvi veszedelemnek. Illett volna ezt a szomorú napot megünnepelni.

Nem tehattük; inséges az esztendő már második s az emberkeknek nincsen kedvük ünnepelni. Pedig tudom, hogy sokkal csekélyebb fontosságú dolgokért is bankettettek és ünnepeltek — ezalatt.

Aztán a január 6. sem valami alkalmas nap arra, hogy a vértanuk unokáit ide gyűjtsük össze, az oszlop alá, hol a legkedvesebb helye volna az ünneplésnek.

De már — talán — itt a tavasz. Ugy is olyan szomorú március 15. volt az idén. Kérdem nem lehetne-e május folyamán a Siculicidium alatt fényes, kedves és bensőséges ünneppapot tartani a székyé nép creinek részvételével s nem lehetne-e akkor egy pár óra alatt összehozni azt a 600—700 koronát önkéntes adakozásból, ami az emlékoszlop helyreállítására s villámhárítóra, — ami most nincs rajta — szükséges? Ezt a munkát a templomunkat építő vállalkozó hazafias készséggel vállalná. S nincsenck-e Csikban a zenéhez, énekekhez és szóhoz értő emberek, akik ezt a napot kellemessé tehetnék?

Hozzászólást kérek.

Madéfalva, 1914. évi március 15-én.

Biró Ferenc.

A folyó évben egy ízben felhívtuk már a közfigyelmet a kérdésre, de — credinlytelenül — Nálunk többször kell a nyilvánosság előli felvetni az ilyen eszmét, hogy a megvalósításhoz hozzá fogjanak az illetékes körök. Még más vármegyék lakossága is megdöbben, ha tudomására jut, hogy a madéfalvi veszedelem 150 éves évfordulója megemlékezés nélkül tűnik el ebben a vármegyében s hogy a kegyeltes emlékek megsonkítva hirdeti a késő utódok gyámoltalanságát. Mi sem hagyjuk nyugton ez ügyet, hanem újból felhozzuk, ha nem lesz semmi lépés a nevezetes évforduló megünneplésére.

Szerk.

Közgyűlés.

A dal- és zenegyűlés évi rendes közgyűlése folyó hó 15-én délután tartotta meg. Örvendős jelenlenség és a jövő alakulásokkal illetőleg biztató, hogy a gyűlés iránt eddig sohasem tapasztalt érdeklődés nyilatkozott meg. Dr. Ujfalusi J. é. elnök mindjárt 3 órákor megnyitotta a gyűlést és dacára az anyag teljes előkészítésének, háromnegyed 7 órákor ért véget. A gyűlés egész felolvasásában impozáns és oly szakzerű volt, hogy az érdeklődést teljesen lekötötte s senkisen igyekezett befejezés előtt eltávozni.

A tárgysorozat első pontjához Dájbukát Jakab és Benkő Jakab számvizsgálóbizottsági tagok tették meg szakszerű jelentéseiket. A pénztár 57 korona 68 fillér készpénz és 592 korona 89 fillér lakarek-pénztári betétmaradvánnyal zárult. A leltár értéke 1848 korona 28 fillér s így a tiszta vagyon 2132 korona 85 fillér. Ugy a pénz. — mint az értékezelést a bizottság rendezben találta s a számadóknak a felmentés megadását javasolta. Az 1914. évi költségvetést bevételi oldalán 3698 K 20 f.-el, kiadási oldalán pedig 3662 K-val fogadta el a közgyűlés. Törles alá került 47 K tagsági díjhatárel, míg 73 K-t. porólini határozott az egylet. A folyó évi tagsági díjak -403 K-ban vannak elfogadva, minnek beszédére a lelhatalmazást a közgyűlés megadta. Az egyesületi múlt évi tevékenységéről előterjesztett jelentés elfogadása után dr. Ujfalusi elnök bejelentette a tisztikar lemondását. Az új tisztikar, id. Darvas Béla korelnök-le mellett, a következőleg alakult meg: elnök dr. Ujfalusi Jenő polgármester, házelnök Zsögön Zoltán tanácskepbizottsági tanár, dr. Dóczy Kálmán ügyvéd, alelnök Farkas Imre p. ü. számvizsgáló, ügyész dr. Gál József ügyvéd, pénztáros Jakab Ödön vendégfoglós, ellenőr Merza Rezső kereskedő és David István kórházgondnok, gazda id. Darvas Béla kmbp. pénztáros, karnagy Orbán Mihály m. kir. adóhivatali tiszt, titkár Kovács Jenő m. kir. adóhivatali tiszt.

Választmányi tagok lettek: Bartha Károly kmbp. ellenőr, Bíró József ínyképész. Gábor János szolgabíró, Hajnó Ignác városi számvizsgáló, Kádár Ferenc főgimn. tanár, Kajtsa József áll. isk. igazgató, Kassai Lajos főgimn. igazgató, Orbán Tivadar szabó, Szabó Lajos fődrázmester, Szilviki Ferenc főgimn. tanár, Veress Domokos vm. pénztári ellenőr, Winzám Miklós tp. könyvelő. Pótlagok: Buzás János rk. kántortanító, Pál Ignác m. kir. adóhivatali tiszt, Rigó István rk. kántor, Solymossy Károly kereskedő.

Az előterjesztések során Szilviki Ferenc felolvasta az új alapszabályokat, melyeket 77 §-ban Szilviki Ferenc, Hajnó Ignác, Buzás János, Dájbukát Jakab Farkas Imre, Zsidó István, Zsögön Zoltán és mások lefoglalása után, kisebb módosításokkal a közgyűlés elfogadott. Az új alapszabályok bármily hatalmas egyesület kialakulására alapot fognak nyújtani. Közgyűlés után a tagok — körülbelül 50-en a Kossuth-vendéglőbe vonultak, hol Jakab Ödön csekély összegért gavalléros vacsorát adott. A vacsora alatt a dalárda 6-7 darabot énekelt.

Törvényjavaslat a becsület védelméről.

(Folyt. és vége)

10. §. Kizárja a cselekmény jogtalanságát az a körülmény, hogy az ügyfél vagy képviselője hatóság előtt folyamatosan levő ügyben az ügyre és az ügyfélre vagy képviselőjére vonatkozólag tette az 1. szakasz alá eső nyilatkozatot.

Ez a rendelkezés nem érinti az ily cselekmény megtörténel felől intézkedő más jogszabály alkalmazását.

11. §. Ha a rágalmazás vagy a becsületsejtes elkövetésére a sértettnek jogellene, kihívó vagy botrányt keltő viselkedése adott okot, a bíróság a büntetés megállapítása mellett felmentheti a vádlottat a büntetés alól.

13. §. Nyomban viszonzott becsületsejtes esetében a bíróság a büntetés megállapítása mellett felmentheti mind a két vádlottat vagy csak az egyiket a büntetés alól.

13. §. A sértettnek a tárgyalás alatt kifejezett kívánságára a bíróság elrendelheti, hogy a rágalmazás vagy a becsületsejtes vétség miatt elítelt az ítélet indokaiival együtt a bíróság által meghatározott valamely hoföldi lapban közzétessze.

A bíróság az ítéletben elrendelheti, hogy a rágalmazó vagy a becsületsejtő állításoknak vagy kifejezéseknek az ítéletben foglalt idézetét a közzétételhez részben vagy egészben ki kell hagyni.

Ha az elíteltet a közzétételre vonatkozó kötelezettségét harminc nap alatt nem teljesíti, a sértettnek jogában áll, hogy harminc napon belül az ítéletet a bíróság által meghatározott lapban saját költségén közzé tegesse. Ebben az esetben az eljáró bíróság az elíteltet a költségek megtérítésében végössel marasztalja.

14. §. A sértet a rágalmazással vagy a becsületsejtéssel okozott vagyoni kárának megtérítésén fölül nem vagyoni kárát is megfelelő pénzbeli elégtételt követelhet, amennyiben az — tekintettel az eset körülményeire — a méltányosságnak megfelel.

A nem vagyoni kárért járó elégtételt összegezt a bíróság az összes körülményekre, különösen az érdekelte felek vagyoni viszonyainak is figyelembe vételével, belátása szorint állapítja meg.

II. cikk Rágalmazás hatóság előtt.

15. §. Aki mást hatóság előtt büncselekmény vagy fejelemi vétség elkövetésével vádol, ha vádja valótlanul bizonyul és a hamis vád büntető vagy vétségé fenn nem forog, vétséget követ el es egy évig terjedhető fogházzal és ezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

16. §. A 15. §. alá eső vétség miatt magánindítvány alapján indíthat meg a bíróvádi eljárást. A magánindítvány előterjesztésének határidejét az alapügyben hozott véghatározat jogerőre emelkedésének napjától kell számítani.

Egyelőreben a jelen törvény 4. §-n második bekezdésének, továbbá 13. és 14. §-ainak rendelkezéseit megfelelően kell alkalmazni.

III. cikk. Megholt személynek vagy emlékének meggyalázása.

17. §. Megholt személynek vagy emlékének meggyalázása vétség, amely nyolcezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Ha a sértet feltűnően durva, vagy ha a sértet sajtó útján vagy egyébként nyilvánosan követték el, végül, ha a sértet aljas indokból történt, a büntetés hat hónapig terjedhető fogház és nyolcezer koronáig terjedhető pénzbüntetés.

18. §. A 17. §. alá eső vétség esetében a jelen törvény 4., 6., 7., 8., 10., 13. és 14. §-ainak rendelkezéseit megfelelően kell alkalmazni.

Magánindítványra azonban kizárólag az előd. és ivadék, a testvér és a házastárs jogosult.

Kizárja a bíróvádi eljárás megindítását az a körülmény, hogy az elhalalt zsal óta húsz év eltelt.

IV. cikk. Hatásköri szabályok.

19. §. A rágalmazás es a becsületsejtes vétségnek elbírálása rendszerint a királyi járásbíróhatáskörébe tartozik.

A sajtó útján elkövetett rágalmazás vagy becsületsejtés a királyi törvényszék hatáskörébe tartozik. A királyi törvényszék hatáskörébe tartoznak a rágalmazásnak vagy a becsületsejtésnek azok az esetei is, amelyekben hivatalból indítják meg a bíróvádi eljárást.

Ha a rágalmazást vagy a becsületsejtést sajtó útján, még pedig törvény által alkotott testület bizottsága vagy tagja, hatóság vagy pedig hatóság által törvény alapján alkotott bizottság, hatóságnak vagy közhivatalnok ellen követték el, ugyszinten ha nyilvános számadásra kötelezett vállalat igazgatója vagy tisztviselője, vagy pedig közzébeszélésben eljáró a sértett s a rágalmazást vagy a becsületsejtést ellenük sajtó útján még pedig, a legutóbb említettre nevező hivatalának gyakorlására vonatkozólag követték el, az esküdtbírószék íté. Azokban az esetekben azonban, amelyek a jelen törvény 8. §-ának harmadik bekezdése vagy pedig 9. §-a a valóság bizonyítását kizárja, a sajtó útján elkövetett rágalmazás vagy becsületsejtes mindig a királyi törvényszék hatáskörébe tartozik.

20. §. A 15. §. alá eső vétség elbírálása rendszerint a királyi járásbíróhatáskörébe tartozik.

Ha ezt a vétséget hatóság által törvény alapján alkotott bizottság, hatóságnak vagy ily bizottság tagja vagy közhivatalnok ellen hivatalának gyakorlására vonatkozólag követték el a királyi törvényszék íté.

21. §. A 17. §. alá eső vétség elbírálása rendszerint a királyi járásbíróhatáskörébe tartozik.

Ha ezt a vétséget sajtó útján követték el, ugyszinten azokban az esetekben, amelyekben hivatalból indítják meg az eljárást, a királyi törvényszék íté.

H I R E K.

— Budapesteni élő székely írók körében mozgalom indult meg az iránt, hogy meggyenkben irodalmi társaság alakítsák, mely fenntartsa és közvetítse az irodalmi kapcsolatot a fővárossal s szellemi felkészültségével egységes és céltudatos munkásságot fejtsen a székely faj és föld megvédelmezése érdekében. Az alakulást Husvitra tervezik, mely alkalomra hozzánk jönnek Lázár István, Benedek Elek, Gaal Mózes, Jakab Ödön, Péterfi Tamás, Lajos Dénes és mások. Az egyesület „Székely Almanach” cím alatt a terv szerint folyóiratot adna ki, mely több jeles író munkáját tartalmazza s ezenkívül a fiatal tehetségek érvényesülésére is teret nyitna.

A terv szép, azonban ismerve viszonyainkat, úgy gondoljuk, hogy a munkavágyának a

lelkes kitarlásnak igen nagy mértékét kell ide a fáradozóknak átruházniok, hogy a nálunk tapasztalható érdeklődés érdeklődés és támogatás váltsa fel. Itt keserű családás volt a vége minden hasonló alakulásnak. Szabad lyceum s egyéb egyesületek rövid idő alatt fejezték be működésüket, mert még a feloszlásra sem jött össze a publikum.

Igen sajnálnánk, ha az illusztris írók szép törekvése elé újból a régi érdeklődés borítava akadályokat.

— **Ditrő község képviselőtestülete** diszpolgárokat választott. A jó izlés ellenére járt el akkor, midőn saját érdekének szolgálatában diszpolgárságokkal akar érdemeket szerezni. A ditrői járásbírósiág kérdése sem dőlt még el s ezért tartottak némelyek szükségesnek a „csulekmény” elkövetését.

Városi márc 15-ki ünnepség. A rendezőbizottság gondoskodása révén az idén is meglátta városunk hazafias érzelmi polgársága a 48-as eszmék megindulásának szép emlékeztető napját. A dr. Szekeres József plebánus végezte ünnepi istentisztelet után a Vigadó színháztermében gyűlt össze a nagyszámú közönség, melynek lelkes tapsai között nyitotta meg 11 órákor, ugyancsak dr. Szekeres József, a bizottság elnöke, az emlékünnepelet, melynek központjában Buszok Gyula főg. tanár fejtette emelkedett ünnepi beszédében a nap jelentőségét s mutatott rá azokra a kötelességekre, amelyek annak igaz átérzésétől minden hazafira harulnak. Előtte és utána ének- és zenészművek tettek változatossá a műsort. A helyi dalárda több szép számmal szerepelt. Kuruc dalokat hallottunk íj. Botár Béla szép tenorján, Rigó István harmonium kíséretében. Szavaltak: Bartha Antal jogh., Békéssi Antal színművész, ki igen nagy hatással, tudomásunk szerint egy Várdi-féle sorozatot Petőfi-ről s nem a saját szerzeményét, mint az a „Csiki Lapok” referációjába becsúsított. Este a színházban, „Veér Judith rózsája” került színtre, amely-bevezetőjeként dr. Csipak Lajos főgimn. tanár eredeti gondolatokban gazdag és költői szárnyalású beszédében mutatott rá március 15-ének az egyre fogó keltekesedé mellett is megmaradó értékeire s a cinikusok fanyar mosolya ellenére is fölemelő nemzeti jelentőségére. A bizottság a szereplőknek e helyen is köszönetet mond. A Kereskedői Körben ezenkívül társas vacsora volt, melyen mintegy 50-en vettek részt és az estély mint minden évben, egyet-értő hazafias hangulatban telt el.

— **Póttelek járnak** Csikország felett, a szép meleg tavaszi napokra havazások jöttek éjjeli fagyokkal sulyosbitva. — Az Ott a mult hét végén kisebb-nagyobb tavakká alakította át Fel- és Aicskot, de kárt nem okozott. Gyergyószentmiklós és Békény patak zabolált, kódkodott, kevés kárt okozva. A havazásnak és a fagnak benn Szeredában és csatolándó részén — csak örülünk, mert úgy a fagyolt, mint a hóval fódott sár célszerűbb a gyaloglásra, mint az imideamoda lerakott aszfaltmintá — érték nélkül.

— **Az orth. Izz. hitközség,** március 15-ét saját templomában ünnepelte meg, hol Glasner Jakab töröbbit tartott hazafias beszédet.

— **A rendőrkapitányság,** — mint értesülünk — jövő hó 1-én kiköltözik a városháza épületéből és a szomszéd épületbe megy, mert a megszorított városi tisztviselői személyzetnek most több helyiségre van szüksége.

— **A Nemzeti Népszövetség Erdővidéken.** A magyar faj támaszául alakult Nemzeti Népszövetség helyi csoportja 15-én Baróton, 16-án Köpecen, 17-én Olaszteleken alakult meg — elsőnek Erdélyben. Megjegyezzük, hogy elsőzóra meggyenkben is sok hivat a N. N.-nek, s ezáltal is a legmelegebben ajánljuk a jegyzők, tamitók, általában a községi élet vezetőinek a ügyelmébe, hogy községeikben alakítsanak helyi csoportot. (Tájékoztató mindenben a titkár-ság: Budapest, Trefort-u. 2.)

— **A tüdőbeteggondozó intézetet** f. hó 14-én megnyitották. Az intézet letévesítő dr. Rétfalvi Gyula városi orvos érdeme, ki nemcsak a kezdeményező lépéseket tette meg, hanem ingyen rendelkezésre is vállalkozott s fáradozott az intézet berendezésén. A megnyitáskor bemutatta a megjelenteknek a helyiségeket, a beszerzett műszereket s egyúttal szakszerű felvilágosítással szolgált a megjelenteknek az intézet feladatáról.

— **Marosvásárhelyi hírek.** Mükedvelői előadás lesz folyó hó 24-én a marosvásárhelyi mükedvelői Társaság rendezésével. — A marosvásárhelyi Állatvédő egyesület április hó 1-én táncmulassággal egybekötött hangversenyt rendez a közművelődési ház termében.

— **Kinevezések, áthelyezések.** Agoston József csikszentmárai igazgató-tanító az ottani anyakönyvi hivatalhoz helyettesnek nevezetteti ki.

Dóczy Károly a gyergyószentmiklósi fűszolga-bírószághoz írodasegédültsébe nevezetteti ki. E kineve-zéssel kapcsolatban Kömény István gy.-szentmiklósi írodatiszt a központi közigazgatásához, Gál János írodatiszt pedig innen a felsőlégi fűszolga-bírószághoz hely-lyezetteti át. — Zakariás Sándor t. gazd. tisztlyelet-tes az 5. honvéd tábortábor ügyvezetőjébe helyezetteti.

— **Színház.** Az elmúlt heti előadásokról csak úgy futólag van módunkban egy-más papírra vetni, annak előrebocsjásásával, hogy jövő számunkban —rassy tollából— erdő kritiká fog napvilágot látni. Ha a közönséget megszavaztatnánk, illetőleg mindenki véleményét ohajtanok rögzíteni, oly ellentétes dolgo-akat hozhatnánk össze a színházra vonatkozólag, hogy cunck tarkaságához képest tarkabarka kendő csak egy folt szürkés lenne. A katonadolog, Lili, de fő-leg a szombaton előadott: Kalonadolog nyerte meg a közönség tetszését. A Rang és módot illetőleg a közönség szinten meg volt elégedve, mert úgy cse-kekmenye, mint előadásra kitűnő volt.

Má 21-én „A mozikirály” operett, holnap: „Késérő mézeslehet” kerül színpadra. Az előadásokat értesülésünk szerint jóval kevesebb számú közönség látogatja mint a múlt éveken.

— **Nagy hajókasztrolia** történt folyó hó 20-án Vclenceben, egy torpedóhajó nekiment egy kirándu-lókat szállító hajónak, amely utasaival együtt elsü-lyedi. Az utasok — legnagyobbbrészt olaszok — a hűvoesbb idő miatt a kabinokban voltak, s így igen nagy, ötvennél több az áldozatok száma.

— **Tűz.** Csikszentkirályon pénteken éjjel eddig ismeretlen okból tűz ütött ki, mely elhamvasztotta Kristó Albert kocsmáros és Gál Aron tanító csütört.

— **A kamatlábat** az osztr. magyar bank tanácsa leszállította 4 százalékra. Ezen hír kapcsán a fővárosi lapok megemlítették, hogy a kamatláb visszatér a két év előtti normális százalékra. De itt most csak úgy van, mint előbb, mikor a válság a tetőfokon volt. Könnyű most kihasználni a szegénységet, mely szorult-ságában kölcsönt felvevni kénytelen s a már felvett kölcsön visszafizetésére képtelen.

— **Zsögödfürdői értesítés.** Mult számunkban jeleztük, hogy Zsögödfürdő vasnapn és hétfőn le-het melegfürdőt venni. A fürdő tulajdonosa arról érte-síti a közönséget, hogy ezen kívül barmikor is elke-szíteti a fürdőt 4—5 jelenléte esetén.

— **Az „Erdővidék” nyomdája.** Rozsondi és Darvas cég alatt közösen vezetetik tovább Baróton. Ez alkalommal a nyomda tetemesen kibővítetteti.

— **Választmányi gyűlés.** A „Csikmegyeri Ált. Tanítóegyesület” választmánya i. évi ap. l. i. s. 1. e. n. d. e. 10 órákor kezdődőleg a szokott helyen gyűlést tart, melyre a választmányi tagok czúton is meghívatalnak. Targyak: a közgyűlés v. a főköri gyűlés előké-zítése, az időközi ügyek megbeszélése, indítványok. Csikszereván, 1914. március 19. A. elnökség.

— **A csikseketalvi Gazdakör** tarsangi tánc-mulatságán a következő felültevéseket kaptuk: Dr. Marton Gábor, Miske Elekné, Albert Gábor dr., dr. Cseh Sándor, Czirják Ambrus dr., Vitos Pál dr., dr. Csi-szer Miklósné, Nagy Antal, Fülöp Albert, Schwarz Lajos és Hadnagy Gyergely 2—2 kor. Ljibcei Bertalan és Kúchera Sándor 3—3 kor. dr. Székely Imre 4 kor.; Sötner Viktor, Boiser Vilmos, Arovits József, Dávid Antal 3—3 kor. Botár Adolf dr., Bartalis Ignác, Bardocz Ignác, Benedek István, Ambrus La-jos, Varga József, Nagy Lajos, Schwarzer József, Salamon Mihály, Borbáth Ferenc, Brang János, San-dor János, Lichovoszky Gyula, Lukács Kristóf és Lu-kács Antal 1—1 korona. A szíves adományokért há-lás köszönetet mond a gazdakör vezetősége.

— **Felhívás.** A dal- és zenegyűjt elnöksége a dalárda működő tagjait ezen az uton is felhívja, hogy a dalgyakorlatokat mostantól kezdve a legszigorubb pon-tossággal látogatni sziveskedjenek. A kolozsvári orsz. versenyre a dalkarnak 8 nehezebbnél-nehezebb darabot kell bemutatnia s nyilvános hangversenyen leg-később július hó 1-ig leadni. Ezzel a roppant mun-kaival fiatal dalárdaik csak úgy lesz képesek elkészülni, ha az órákat mindenki a legpontosabban látogatja. Egyébiránt mihez tartás és alkalmazkodás végett az elnökség azt is jelzi, hogy a versenydarabokat, annak idején egy helyi bizottság előtt minden működő tag-nak le kell énekelnie s csak úgy számíthat azokra a megszemenő kedvezményekre, melyeket az egyesület a közönség jóvólatából kúlatába helyezett. Arra is mó-dot fog kerülni az egyesület vezetősége, hogy azok-ról a tagokról, kik esetleges pontatlanságukkal a vál-lalkozás sikerét veszélyeztetik, az áldozatkész közön-ségnek idejében fogalma legyen. Végül kéri az el-nökség a már jelentkezett tagokat, hogy részvételi díjaikat most már haladéktalanul fizessék le, mert a jelentkezést a Magyar Dalosszövetség végvényesen csak akkor veszi tudomásul, ha ezek a díjak már be-fojoltak. A pénzeket Kovács Jenő titkár veszi át, aki az érdeklődőnek minden felvilágosítást szivesen megad.

— **Elszámolás.** A csikborzovai Ifjúsági Egye-sület i. évi január 10-én igen szépen sikerült színi-előadással egybekötött mulatságot rendezett. Bevétele volt 289 K 16 fill. Kiadás 123 K 38 fill. Felülfizettek: Késérő András 7, dr. Kovács Gyárfás 5, Csiszer Al-bert 5, dr. Gaal Endre 4, dr. Fejér Antal 3, dr. Nagy Béni 2 K 20 fill. dr. Gál József, Fejér Sándor, Már-kos Endre, Botán Károly 2—2 K, Kovács Ferenc 1

K 80 fill. Veress Elek 1 K 20 fill., dr. Élthes Béla, Sándor Gábor, Molnár Sándor, X. Y. Miklós Antalné, Kelemen József, Kovács Péter, Sándor András, Gál Ferenc, Ferenc Domokos, Péter Lajos, Szakács Mik-lós 1—1 K, Kovács Mihály, Barabás Domokos, Bo-tár Károly, Petres Sándor, Eröss Tamás 80—80 fill. Lakatos Pál, Jarió Ferenc, Rucuj György, Gál Albert 60—60 fill. Szabó Ferenc, Eröss István 50—50 fillér, Lázár Dénes, Kelemen Elek, Szőgyör Elekne, Bodor András, Kuna József 40—40 fill. N. N. 30 fill., Lajos Albert 20 fill. Lelmer Gyula 1 K 80 fill. E nemes szívű adakozók, kik az ifj. Egyesület anyagi ügyét elősegíteni törekedtek, fogadják a rendeződés há-lás köszönetét.

— **Székely fiuk** ipari és kereskedői pályakra masokul felvételre Csikmegyében. Április 1-én Gyergyószentmiklóson a fűszolga-bírószágnál, 2-án Csi-k-szeredában a vármegyeháznál, 3-án Csikszentmárton-ban a fűszolga-bírószágnál. Tndvonalok. — A sorozás mindenütt reggel 9 órákor veszi kezdetét. Inasoknak legalább 4 elemi osztályt végzett és 13 életévet be-töltött egészséges fiuk vétetnek fel. A fiuk ne kérjék tömegesen a géplakatos iparra elhelyezésüket. Ez a pálya túl van zsúfolva s már nem biztosítja a nyu-galmas jövőt. Géplakatosok teljes ellátására nem fo-gadjanak inasokat. A szülők bizák a pályaválasztást a bizottságra, mert a sorozóbizottság legjobban tudja hogy az illető gyerek fizikai és értelmi fejlettségének melyik mesterség telet meg. Az elhelyezés ingyenes.

Módszab szülők, ha vállalják gyermekeik ruházását, jobb eredményt érnek el. Egészen szegény fiuk az illető mestertől ruhát is kapnak. Kereskedő inasok-nak a jobban iskolázott fiuk vétetnek fel, ipari szak-iskolai tanulóknak legalább két polgári, vagy közép-iskolai, vagy hat elemi osztályt jó eredménnyel vég-zett fiuk vétetnek fel. Ezek július végéig küldjék be folyamodványukat az illető szakiskola igazgatóságá-nak. Felső ipariskolába olyan fiuk pályázhatnak, akik négy polgári, vagy középiskolai osztályt végeztek s azonkívül a választott mesterségben egy évig gyakor-latilag foglalkoztak. — A Kamara az érdeklődőknek czekekben a dolgokban csetről-cesre fölvilágosítást ad. A fiuk a sorozásra vigyék el és mutassák be iskolai bizonyítványukat. A sorozást a kamara képviselőiben czuttal is László Gyula másodtitkár eszközöli.

— **Az utolsó ismeretterjesztő előadás** e tavasz-on folyó hó 22-én lesz a szokott helyen és időben azaz a gimn. tornacsarnokban d. u. 5 órákor. Mint jeleztük, ezen előadásn ifj. Botár Béla az elhagyott gyermekek védelméről tart közérdekű előadást. Másod-ik számként Ebner Sándor tart felolvasást: Az élő-világ apró építései címen, mely előadás az emberi építkezésre is bir gyakorlati fontossággal, illetőleg Ebner ennek szemelottartásával írta meg felolvasását, s készítette hozzá a színes fényképfelvételeket.

— **Az erdélyi lúrdók érdekeiben.** Hermann Antal dr., a jónövű tanár messze kiható akciót kez-dett Erdély érdekeiben. A szülőföldjéért rajongó pro-fesszor egymásután keresi fel az Állód nagyobb vá-roseit és mindenütt előadást tart Erdélyről, különös te-kintettel a székely lúrdókra és nyaralóhelyekre, — sok veitett képpel és Erdély dalainak bemutatásával. — Legfőbb törekvése az, hogy a nagy alföldi városok közönségében az érdeklődést felkelte és ébren tartsa Erdély iránt, nyomtatékosan figyelmeltetvén a tömör magyar társadalmat a veszélyeztetett erdélyi magyar-ságot iránt való hazafias költöességére. Nemrég Nagy-váradon is tartott ilyen előadást, legutóbb pedig Sze-geden a városháza tágas dísztermében.

— **Körösbánya helyett** Körömbányára vitték vasuti tévedésből Ribitzey Ferenc holttestét, ami kínos zavart okozott Körösbányán, mert hatalmas gyászoló közön-ség gyűlt egybe azon vasut érkezéséhez, amely Ribitzey holttestét hozta volna. A temetést tehát el kellett halasztani.

— **Pénzhamisítás a laktanyában.** Tamási György volt írodasozólát és Timár József közoktatónál letar-tóztatták a mult héten. Timár a helybeli laktanyán tartóztatták le. Hamis egykoronásokon akar tudadni. Társa laktány a pénzhamisítások szükséges szer-zőszámokat, öntvényeket stb. lettek.

SZERKESZTŐI ÜZENET.

B. F. Madéfalva. Cikke más lapban előzőleg már megjelent, de azért közöltük mert nem volt időnk a lap megjelenéséig azon elvünk közlése, hogy ugyanegy cikk, bármiről szóljon is, két lapban rend-szerint nem közölhető, mert az utóbb megjelenő lapot az átvétel ugyanúgy teszi ki. Épen ezért kérjük más esetben annak közlést is, hogy a kézirat más lap-nak küldött-e el.

Szám: 1056—1914. vt.

Pályázati hirdetés.

Állatirtó város polgármestere pályázatot hir-

detetek Csikszereða városnál betöltendő alábbi állásokra:

1. Egyenkint évi 500—500 korona kész-péNZ fizetés és 150—150 korona lakbér java-dalmazással díjazott 2 utkaparó állásra;

2. 600 korona évi fizetéssel és természet-beni lakás élvezettel járó apaállat gondozói állásra.

Az utkaparók a városi tisztviselők és más alkalmazottak részére alkotott város nyugdíj szabályrendelet értelmében kötelezett tagjai a v. nyugdíj alapnak.

Felhívom mindazokat, kik ezen kinevezés utján betöltendő állások valamelyikét elnyerni ohajják, hogy életkorukat, megbízhatóságukat és egészséges voltukat igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérésüket hozzám folyó hó 30-ig adják be.

A beadott pályázati kérések folytán kineve-zett állását köteles azonnal elfoglalni.

Csikszereða, 1914. március hó 19.

Dr. Ujfalusi Jenő,

polgármester.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL. *)

Új áll. el. isk. épület helyben.

Mégis igaz: „KérjeteK és adatok, zörgéseK és megnytítik” Ugyanis: A csikszereði áll. el. isk. tantestülete, igazgatója, gondnoksa, vármegye kir. tanfelügyelője, a város polgármestere, a helyben meg-jelenő sajtótermékek, „Csiki Lapok”, „Csiki Hirlap” legutóbb meg egy deputáció addig-addig zörgettek, kilincseltek, kértek, sirtak, lármáztak úgy másfél év-tizeden át egyforma kitartással a vállalás és közökt miniszterre, hogy végre papíron meg van a csikszereði áll. el. iskola új elhelyezése is. Helyben a min-denki iskolája is közelebb a magasabb fokúhoz hasonló elhelyezéshez jut, mint ahogy illet és már régen elvárható is volt a fentartó államtól.

A város vállalta magára az épület felemeltetését az évi készpénzbéli hozzájárulás és az 5 száze-lékos adó ellenében, melyet a miniszter elfogadott. Ennyi a száraz tény, tegyük hozzá, az örvendetes hír.

A város s főkep polgármestere kezébe van most már letéve az iskolaépület ügye s ezzel jórészt az iskola sorsa is.

Helyével, azt hisszük, mindenki meg lehet elé-gedve. Kir. tan., tanárok, ig.-tanítók, gondnoks. és képviselőtestületi tagokból álló bizottság a polgár-mester elnöklésével alkalmasnak találta azt. Az új piacon lenne az épület a Vigadó- és Erzsébet-ut-metszésével csaknem szemben, az utak testől 70—80 méternyire. Előfeltétele azonban az itt való elhelye-zésnek az, hogy szomszédságából a bordélyház el-tűnjék. Félő, hogy ez nem fog hamar és könnyen menni s így ez lesz az, ami miatt a különben kiváló helytől a város el kell, hogy álljon. Így aztán újból az iskolaépület helyének keresésébe és megvételébe ful hele bizonyos idő.

Dehát már valahol így is csak meglesz és talán hamarabb, mint amennyi időt a mai eredmény vett igénybe. Mégis ebben az ügyben már most izgat va-lami, izgat az épület emelésének mikéjntje. Igen, mert azt jól is meg lehet csinálni meg el is lehet puskázni.

Bizunk ugyan a polgármester ebbéli előrelátásá-ban, de azért néhány szempontot figyelmébe kell, hogy ajánljunk.

A város akarva-nemakarva fejlődik népességben, fejlődik kulturában. Megkövetelik e tények, hogy az iskola jó tágas legyen, melyen az épületet megszü-kitése nélkül csetről-cesre ki lehessen bővíteni. Az épületnek erre való tekintettel oly alkotásnak kell lennie, hogy az időközli bővítések el ne éktelemsék. Ez egészségügyi, valamint népészeti tekintetel mel-lett gazdasági szempont is követeli a kőrtékintő el-járást az iskola-épület emelésében. A város ugyanis nincs abban a helyzetben s belátatlan időkig nem is lesz, hogy pl. már évtized után a ma épült iskola-házat megfelelőbbel cserélje ki, következésképpen a jövő-nek is kell építeni. Ezt kívánja az új piactér kiné-zése is. T. i., ha csakugyan oda emeltetik a szóban levő épület, ez mintegy mintája kell, hogy legyen a későbbben oda emelendőknek. Vajjon lehetséges lesz e-me kívánalmakat figyelembevéve, meg is valóítani? Nem tudom. Az illetékes miniszteriumnak kész nor-mál iskolaépület-tervei vannak. Meglehet ragaszkodni fog ezekhez a miniszter s a városnak esetleg nem fog sikerülni jobb belátása szerint járni el az építte-résben. Engem e kérdésben megnyugat az a gondo-lat, hogyha célszerűbb tervet mutat be a város a mi-niszternek az övncél, elfogadja, el kell fogadnia, ha az kellő indokollással jut hozzá. Ennyit az ügy álta-lános részéhez. Ami részletkérdésről illeti, kevésre szorítkozom. Hat tanterem van tervbe véve ezidő

*) E rovallalatt közlétekért nem vállal felelősséget a Szerk-

szert, egy irodahelyiség, egy igazgatói és egy szolgálatkassza, nem is említve a melléképületeket. A hat tanterem nem elég. A szülők egyhangu kívánása a gyermekek nemek szerint való megosztása. Az I—IV. osztály részére így 8 tanterem szükséges s az V—VI. osztálynak egy tanterem. Ez osztályok csekély létszámuk s ezért megosztásukról szó sem lehet, következésképp 9 tanterem szükséges forog lenni és egy tornaterem már most, s pár év múlva még inkább, amit ha meg nem valósít az építkezés alkalmával a város, néhány év múlva a mostani mizerábilis iskolai viszonyok közé jut.

Most csak ezeket kívántuk megjegyezni. Figyelemmel kísérjük az ügy további fejleményeit is; ami, hogy egészséges betelétől nyerhesen, helyesnek látnók, hogy a polgármester az iskolagyűlékezés értő egyénekből egy értekezletet hívjon össze, még mielőtt valami érdemlegeset tenne. Csak így remélhető, hogy az épület nem a miánk, hanem a holnapnak is készül. V.

Való, hogy az építés keresztülvitele dönti el azt, hogy az épület célszerű lesz-e és rendeltetésének megfelelően hosszú időre alkalmas lesz-e. Igaz, hogy kész iskolatervek ezerszámmal vannak a minisztériumban s ezért jobb lenne azok közül választani, hanem ismét úgy járunk, mint a többi helyi középítkezésünkkel, melyeknél addig tervekkel ide-oda, míg legalább is hosszú évtizedekre szóló épületeket javíthatatlanul hibáztak el. Ne menjünk messze az iskolától, csak — a postáig. Meg kell nézni, hogy mily előrelátás dolgozott ott: elégellen a hely, már az első évtizedben. Épen azért nem árt a középítkezéseket figyelemmel kísérni. Szerk.

KÖZGAZDASÁGI ROVAT.

Csikvármegye Gazdasági Egyesülete Igazgatóválasztmánya.

Ugyanis mint vármegyei mezőgazdasági bizottság 1914. évi március 18-án Fejér Sándor alispán, c. alelnök vezetés alatt ülést tartott. Földmivélsügyi m. kir. minisztérium marosvásárhelyi kirendeltségének a folyó év tavaszán kiosztandó takarmány magvak engedélyezéséről, továbbá a kerfészeti akció folytatására, valamint a trágyatelepek helyes berendezése építési költségeire ösztönzésül a kir. gazdasági felügyelő-ség rendelkezése engedélyezett államségélyről szóló értesítési örvendeten vették tudomásul.

Több Gazdakör tagjai közt rényitás céljából kért fűmagvak kedvezményes kiosztására nézve elnökség által adott vélemény tudomásul vétetett. Kirendeltségnek azon felhívására, melyben a pityóka, törökbuza stb. kapásnövények művelésénél jól bevált lőrépáknak kedvezményes áron való ajánlásában és beszerzésében kezdeményezett akciónak támogatását kéri az igazgatóválasztmányt, a Gazdasági egyesület közreműködését kézzel ajánlotta fel s ennek kapcsán az egyesület részére egy lókapa megrendelése elhatározott, oly célból, hogy azzal azon Gazdakör székhelyén, hol tagosított birtok van s hol azt kívánják, gyakorlati bemutatások tartassanak.

A helybeli kir. gazdasági felügyelőnek 1913. évi jelentése tudomásul vétetvén, Igazgató választmány a felügyelőség vezetőjének a vármegye földmivélségi érdekeinek előbbrevitelében tanúsított sikeres működéséért elismerését nyilvánította.

A Gazdasági egyesületek országos szövetségének az alapszabályok módosítására vonatkozó terveze Függetlenségben foglalt intézkedéseket igazgatóválasztmány el fogadta s ennek jóváhagyást végett az idej közgyűlése elé leendő terjesztését elhatározta. A népies gazdasági előadások és tanfolyamokról, valamint a falusi vándor háztartási tanfolyamok rendezéséről és a szarvasmarha tenyésztálók díjazásáról szóló javaslatokhoz igazgató választmány hozzájárult. Az erdélyi jellegű magyarfalja szarvasmarhát tenyésztők egyesületének pártoló tagjai közé az egyesület belépése elhatározott.

„Eladó Ország” birtokpolitikai munkának 10 példányának kiosztására leendő megrendelésével iroda megbízott.

Az idej bikavásár programja tudomásul vétetvén a vármegye alispánja elnökele alatt s a kir. gazdasági felügyelő közreműködésével működő másodikok bizottság tagjai T. Nagy Imre, Vitályos György, Révész Gyula és Keresztes Antal igazgató választmányi tagok kiküldetnek.

Az egyesületi rendes tagok sorába a csikszentkirályi Gazdakör, évdijas tagokul pedig Gergely Gergely Csikszentimre, Illyés András Csátószeg, Becze Gábor Csikszentimre, Kristó Domokos Csikszentmihály és Demcs Elek Csikszentimre felvételtek s nevök a tagok anyakönyvébe iktatottak. Vármegyei kir. gazdasági felügyelő azon értesítésére, hogy a tagok közös használatára beszerzendő gazda-

sági gépek és eszközök beszerzési árából 30 százaléki engedmény adatik, közzétettelt fogadtatott s ki-mondotta igazgató választmány, hogy mihelyt a gazdasági gépek és eszközök elhelyezésére szükséges helyiségről gondoskodás történik, a kedvezmény igénybe fog vétetni. Az idej közgyűlés határidőjének és tárgyszorozatának kitűzése elnökségre bízott. A vármegyei törvényhatóságnak az eladódó váló birtokok megszerzése iránt kell határozata, valamint földmivélsügyi m. kir. miniszter urnak az orsz. központi hitelszövetkezet vidéki képviselősegeinek felállítása és a népkönyvtárak címjegyzéke tárgyában kell leiratai és az országos méhészgyűlet elnökségének Pozsonyban tartandó vándorgyűlése és kiállítás érdekében kell megkeresési tudomásul vétettek azzal, hogy a pozsonyi méhészeti vándorgyűlése és kiállítás a méhészkedő figyelmébe fog ajánlatni. Az egyesületi iroda által a tagok közt leendő kiosztásra rendelt pityóka és mútrágya kiosztása irodára bízott s az 1913. év folytán az egyesület tagjainak közvetített biztosításáról szóló évi jelentés tudomásul vétetett. A vármegyei közigazgatási bizottságnak: ragadós száj- és kördmfájás elleni védekezés tárgyában Győr vármegye közigazgatási bizottság megkeresésére hozott határozata azzal vétetett tudomásul, hogy a védekezés érdekében szigorubb intézkedések tétele nem szükséges. A gyűlésen Éltés Zsigmond alelnök, továbbá Balogh Ferenc, Kiss Ernő, dr. Sándor Gyula, Vitályos György, Tompos János, Bara János, Lázár Miklós, Bodó József, dr. Fejér Antal ügyész, dr. Ujfalusi Jenő, Révész Gyula, Nagy Imre titkár és Adorján Imre voltak jelen.

Sz. 328—1914.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §. értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csikszereadi kir. járásbírósnak 1913. évi V. 189. sz. végzése következtében Dr. Csedő András ügyvéd által képviselt Horgas József javára 280 kor. s jár. erejéig 1914. évi február hó 14-én foganatosított ki-elégítési végrehajtás után le- és felülfogott és 1540 koronára becsült következő ingóságok u. m. ökrök, szekerek, lovak és 8 fa nyilvános árverésen eladhatók.

Mely árverésnek a csikszereadi kir. járásbírósnak 1913. évi V. 189. számú végzése folytán 280 kor. tőkéküvetelés, és eddig összesen 23. kor. 30 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, végrehajtást szenvedők lakásán Csikszereában leendő megtartására 1914. évi április hó 10. napjának d. u. 3 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a leg-többet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárvarendő ingóságokat mások is le- és felülfogallattak és azokra ki-elégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében azok javára is elrendeltetik.

Kelt Csikszereada, 1914. évi március hó 14. napján.

Molnár Sándor,
kir. bír. végrehajtó.

286—1914. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csikszereadi kir. járásbírósnak 1914. évi V. 225. sz. végzése folytán Dr. Gál József ügyvéd által képviselt Moldován Mihály javára 600 kor. s jár. erejéig 1914. évi február hó 6-án foganatosított ki-elégítési végrehajtás után le- és felülfogott és 874 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: telén, boju, szekér, sertés, szőna, deszka, stálzási stb. nyilvános árverésen eladhatók.

Mely árverésnek a csikszereadi kir. járásbírósnak 1914. évi V. 225. számú végzése folytán 600 kor. tőkéküvetelés, ennek 1913. évi szeptember hó 2. napjától járó 6 százaléki kamattal, egyharmad százaléki váltóidj és eddig összesen 87 kor. 20 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, végrehajtást szenvedők lakásán Csikszereakon és Vacseráson leendő megtartására 1914. évi április hó 2. napján délelőtti 9 órája határidőül kitűztetik, és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a leg-többet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárvarendő ingóságokat mások is le- és felülfogallattak és azokra ki-elégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében azok javára is elrendeltetik.

Kelt Csikszereada, 1914. évi márc. hó 10. napján.

Molnár Sándor,
kir. bír. végrehajtó.

Sz. 287—1914.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csikszereadi kir. járásbírósnak 1913. évi 1352/2 sz. végzése következtében Dr. Takács Sándor ügyvéd által képviselt Takács Marcell végrehajtó részére

93 kor. 27 fill. követelés a jár. erejéig elendelt ki-elégítési végrehajtás folytán alperesőtől lefogott és 1166 koronára becsült ingóságokra a csikszereadi kir. járásbírósnak fenti sz. végzésével a további eljárás elrendel-tetvén, annak az alap- és felülfogottak követelésőre erejéig is amennyiben azok ki-elégítési jogot nyertek volna, végrehajtást szenvedők lakásán Gyimesen leendő megtartására határidőül 1914. évi április hó 3. napján délelőtti 11 órája kitűztetik amikor a bíróilag le-fogott ingók és pedig: szőna, gép. divány, hordók, székék stb. és bolti arucikkok a leg-többet ígérőnek készpénzfizetés mellett szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Felhivatnak mindazok kik az elárvarendő ingóságok vételárából a végrehajtót követelésőre elendő ki-elégítéshez jogot tartanak, a mennyiben becsültkor a foglalás korábban eszközöltetett volna és az a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéséig alulirt kiküldöttél írásban beadták, vagy pedig szóval bejelentették el ne mulassák, mert különben csak a vételár fűlölségére fognak utaltatni.

Kelt Csikszereada, 1914. évi március hó 4. napján.
Keresztes Gyula,
kir. bír. végrehajtó.

Szám: 94—1914.

Faeladási hirdetmény.

Szárhegy község közbirtokossága eladja Szárhegy községhezánál 1914. évi április hó 14-én délelőtti 10 órakor kezdődő árverésen a Csikvármegye Szárhegy község I. h. r., határában levő Czenkmezgyőfi és Zugópatak nevű erdejének mintegy 62/2 kat. hold területén 997—1912. keb. hat.-tal kihasználasra engedélyezett luc és jegenyefenyőfa-állományát.

A vágás területe a ditrói országúttól 10/5 kilométer, a M. A. V. Ditrói Állomástól pedig 14/0 kilométer távolban van.

Az eladás tárgyát képező faállomány törzsenkénti bemérés szerint 11,808 drb. kéreg és csucs nélküli 17,441 m³ bruttó és 15,919 m³ nettó kitermelhető haszon fát tartalmaz.

Kikiáltási ár 118,760 korona, bánatpénz a kikiáltási árnak 10 százaléka. Kihasználás időtartama 1916. év augusztus hó 1.

Az árverési és szerződési feltételek az erdőbirtokos alólírott képviselőjénél, továbbá a Gyergyószentmiklóson levő gyergyóalfalvi m. kir. járási erdőgondnokságnál rendelkezésére állanak. Az erdőgondnokságnál megtekinthető a részletes becslési munkálat is.

Olyan ajánlatok, melyek az árverési és szerződési feltételektől eltérnek, vagy bánatpénz-zelettel ellátva nincsenek, figyelembe nem vétetnek: utóajánlatok el nem fogadtatnak.

Írásbeli zárt ajánlatok a szóbeli árverés megkezdése előtt az árverező bizottság elnöké-nél nyújthatók be. A megajánlott összeg számokkal és betűkkel is kiírandó s az ajánlat-ban kifejezendő az, hogy ajánlattevő az árve-rési és szerződési feltételeket teljesen ismeri és magát azoknak aláveti.

Szárhegyen, 1914. évi március hó 7-én.

Ferenc Sándor,

b. elnök.

Ferenc Dénes,

1—1

kb. jegyző.

Sz. 3415—1914. mj.

Árverési hirdetmény.

Közhírré tételik, hogy Csikvármegye magán-tulajdonát képező Bojtorjános, Tarhavas, I. Kisbükös, Magyarosvölgy, Kismagyaros, Nagymagyaros, Vámkut, Füstölökert, Hargos, Kishavas, Cibles, Fejérhavas, Vereskő, Komornik, Kopir-hegy, Tölgyessarok, Nagysarok, Cirjáskarok, Veresmar, Ciblesaljrét, Kistrét, Pojánai fűrészek és kaszálók, Táblasarok, Balázssarok, Hegyes-havas, Csizsársarok, VI. Kisbükös, Köszörü-patakahavas Tyukoshavas, Arpadfensik, Köszörüköptaki 3 kert, Tölgyesi mészégetési jog 1914. évi április hó 14-én d. e. 9 órakor Gyergyótólgyesen a gazdasági irodában megtartandó nyilvános szóbeli és zárt írásbeli versenyárgyaláson 1914-iki évi április hó 30-tól kezdődőleg egy évre haszonbérbe adatnak.

Ugyanakkor fognak haszonbérbe adatni egy-másután következő 5 évre a tölgyesi tutajki-kötök is.

A feltételek szerinti kikiáltási ár 10—10 százaléka az árverező bizottság kezébe az árverés megkezdése előtt bánatpénz fejében le-tendő. Utóajánlatok nem fogadtatnak el.

Az árverési általános és részletes feltéte-letet a gyergyótölgyesi gazdasági irodában a hivatalos órák alatt bárki betekinthei.

Csikvármegye magánjainak igazgatósága. Csikszereada, 1914. évi március hó 13-án.

1—2 **Az igazgatóság.**

Sz. 1208—914. tkvi.

Árverési hirdmény kivonat.

Csiktaplca község végrehajtónak Gegő Sándor hagyaték végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a tkvi hatóság Benos Agoston csikszentmihályi lakos kérelme következtében az 1881. évi LX. t. c. 185. §-a értelmében elrendeli a viaszárverést Dr. Csödő András ügyvéd csikszereadi lakos közelmelme árverési vév ellen, ennek terhére és veszélyére s bánatpénzének elvontatásáért a csikszereadi kir. törvényszék területén levő Csiktaplca községben fekvő s a csiktaplcai 293. számú tjkvben A. 1. §. 35. rz. (h.) 1242/2. hrsz. számtóra 50 korona, 36. rz. 1413. hrsz. számtóra 500 korona, 37. rz. 1804. hrsz. számtóra 400 korona ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelto.

A tkvi hatóság az árverésnek a kir. törvényszék hivatalos helyiségében (földszint 36 ajtó) megtartására 1914. évi április hó 22 napjának é. e. 9 óráját tüzi ki.

1. Az árverés alá eső ingatlanokat a kikiáltási ár-kétharmadánál alacsonyabb áron eladni nem lehet.

2. Az árverési szándékozók kötelesek bánatpénzzel a kikiáltási ár 20 százalékát készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában meghatározott árformánál számított ovadékképes értékpapirokban a kikiáltott kezhez letenni, vagy a bánatpénznek előlegetesen bírói letétbe helyezesérel kiállított letéti elismerényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni.

3. Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígertet tott, ha töböt ígert sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szorint megállapított bánatpénzt az általa ígert ár ugyanannyi százalékaig kiegesztetni.

Csikszereadi, 1914. évi február hó 21-én.

A kiadmány hiteleül:

Szopos s. k.,
kir. íszki bíró.

Kozma s. k.,
kir. tkvvezető.

Fürdőberbeadási hirdmény

A csikszereadi aut. orth. izr. hitközség előjárósága ujonnan berendezett fürdőjét térbe adja. Pályázatok a hitközségi előjárósághoz küldendők. A bérleti feltételek megtudhatók Schwartz Ignác alelnök lisztkereskedésében Csikszereadán.

Friedlander Mór,

Zimmermann Adolf,

h. elnök.

3—3

h. elnök.

Eladó

huszezer téglá. Továbbá 150 drb. 5—6 m. hosszú, 28—35 cm. széles 2 $\frac{1}{2}$ —3—3 $\frac{1}{2}$ cm. vastag száraz fenyődeszka. Esetleg 100—120 darab gömb és faragott fa. Cim a kiadóhivatalban. 3 4

Kiadó üzlethelyiség és lakás

Csikszereadán az Apafi Mihály utcában a Szvoboda-féle épületben egy üzlethelyiség hozzátartozó mellékhelyiségekkel, emeleti lakással kapcsolatban folyó év május hó 1-től több évi haszonbérletre kiadó. Értekezhetni lehet Fekete Testvérek marosvásárhelyi cég gyergyószentmiklósi fióküzletében. Telefon szám 12. 4—5

Eladó

Jókarban lévő 3 szobabutor és zongora. Hol, megmondja a kiadóhivatal.

Berbeadó lakás Karcfalván.

A vasututcával szemben az országoton egy emeletes lakásból a földszinten egy fizlethelyiség és az emeleten 6 szobás lakás jutányos áron bármi kor kiadó. Részleteket megtudhatni Mészáros Ignácnál Csikkarcfalván. 5—5

Tajnyon
ADUNK HASZNÁLATRA
MŰVÉSZI KIVITELŰ TŰZ ÉS BETÖRÉSMENTES, ÚJ PÁNELES
TAKARÉKPERSELYT
BÁRKINEK
Tajnyon
PÉSTMEGYEI TAKARÉKPÉNZTÁR Rt.
BUDAPEST, KÖVÉNYKESZEDÉSÉBEN

Mindenkni muzsikálhat



WÁGNER „Hangszer-Király”

különleges elsőrangú hangszereivel Budapest József-körút 15. sz. TELEFON : József 71.

Varázshedgédi, felszereléssel 6 korona. Csodaráztrombita, erős rézhől 6 korona. Varázsfuvola, ajándékkal 4 kor. Harmonika, tánc részére 10 korona. Óriási beszélőgép, kottákkal 40 korona. Javítási szakműhelyek! A milánói, párisi és londoni kiállításán aranyérem s érdemkeresztetl kitüntetve. Fényképes árjegyzék ingyen!

Óvás! Ügyeljünk a „Wagner” névre és a 15-ös házszámra. 839—III.

JOHANN MARIA FARINA GEGENÜBER DEM RUDOLFSPLATZ

csakis ez a valódi

Kölniviz, kölniviz-pouder és kölniviz-szappan.

Kapható gyógyszerárakban és illatszertárakban stb.

Ne tessék elfogadni Kölniviz-szappant, vizet és pouder, ha nincs rajta az eredeti és egyedül valódi, de sokszor utánzótt JOHANN MARIA FARINA GEGENÜBER DEM RUDOLFSPLATZ. — Akkor sem koll elfogadni helytelen és utánzótt kölnivizet, kölniviz-pouder és kölniviz-szappant, ha az itt jelzett eredeti készítmény nem volna kapható az ön lakhelyén, mert a világhírű cég képviselője

Holzer Emil Zoltán, Budapest, VIII. kerület Szigetvári utca 16. szám.

Egyszerű levelezőlapra azonnal válaszol és közli, hol szerezhető be az eredeti minőség.

Kristály márciusi sör csak a Sörgyárban

kapható. — Gyártelep és Iroda :

Gál Ferenc

— gözsgyára Csikszereadán. Telefonszám 36. —

Még a mult iskolai év elején jelent meg Csik-megye térképével, leírásával ellátott tükletes s kifogástalan

Csikvármegyei IRKA

Ára: 2 fillér drb. nagy vételnél olcsóbb. Kapható a kiadóhivatalban Cs-szereadán.

Szvoboda Miklós könyvkereskedésében.

A ki magot vet fákát ültet virágot tenyészt és kertjében gyönyörködni akar, az forduljon

Mühle Árpád
kertészeti ügytelepéhez
:-: Temesvár. :-:
Diszfőárjegyzék ingyen és bérmentve.

Filó Károly temetkezési intézete Csikszereada

KÉSZIT :

JÓHIRNEVŰ

HAJLITOTT BUTOROKBAN

Elsőrendű butorokat, u. m. szalon, ebédli háló- és fogadószoza berendezéseket tervrajzszertint szolid árák mellett. — Mintákkal, rajzokkal, költségvetésekkel díjtalanul áll a közönség rendelkezésére. Készítményeiert szavatosságot vállal.

Nagy Temetkezési Intézetében óriási választékban van a temetkezéshez tartozó mindennemű felszerelés.

Többféle kivitelben, elsőrendű minőségű készítményűeket tart raktáron. Kapható nagy választékban szék, asztal stb. stb. Az árák gyári árban vannak számítva. Minden egyri darabért szavatol és felelősséget vállal. Nemptszöket kicserél

10 koronán felüli vásárlásnál szép gyászkoziit díjtalanul bocsássa rendelkezésére a vásárlóknak.

Szemere László madártani állomása CSIKSZÖGÜD.

Elvállalja madarak kitömését a legolcsóbb árák mellett.

Megjelent: A madártani KÉZIKÖNYVE

131 oldalon 18 ábrával. Ára: 2-40 K.

Mesterséges lészekodvakra megrendelést elfogad.

A hasznos madarak meglepítése révén parkokban, kertekben a rovarok megelözésére célszerű kibelyezni,

Butor

olcsó bevásárlási forrása Csikszereadán Rákóczi-utca (Hajnód József vendéglős) helyiségében, hol csakis

Elsőrendű készítményű

butorok kaphatók, szolid vizsgálás mellett. Ép oly kedvező árban és feltételek mellett mint a fővárosban. Raktáron tart teljes szoba-berendezéseket és kellékeket.

Teljes liszleteletl: Imre Árpád.

Tyukszem,

használatá után. Üvege 1 korona, postadíjjal 1.40 K. Három üveg bérmentve 3 K.

Excelsior

híntőpor 48 óra alatt elmulasztja a kéz-, láb- és hónaljzadást. 1 doboz 1 K., postadíjjal 1.40 K. 3 doboz bérmentve 3 korona.

Takarmánymész

hizlatásra legalkalmasabb (40% foszforosavatt tartalmaz), melyet a disznóknál nagyon könnyen 300 kilo hizlatási súly érhető el. Alkalmazható azonfelül baromfi borjult, juhok, marhák, ökörök és lovaknál 4/4 kilo ára, mely hónapokig elég 5 kor. 30 fillér utánvétel bérmentve. Utánvétel vagy a pénz olózetes beakldése mellett küldi:

Dr. Fleisch E. „Korona”-gyógyszertára Győr 99.